

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΝΕΜΟΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΤΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΓΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΣΑ ΔΡ. 10
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φ. Χρ. 10

Τυποί Φύλλων

5 Δεκτά 5

ΕΛΛΑΣ ΣΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΕΤΟΣ Α'

ΑΘΗΝΑΙ, Πέμπτη 22 Μαΐου 1903

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

χ. Γραφεῖο

— Η ΑΝΑΒΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Είναι βέβαια καλοί πατριώταις έκεινοι που ζητούν Έθνοσυνέλευσις γιά ν' αναβεωρήση το Σύνταγμα. Αύτοις οι αγώνας που κάνουν είναι τρανή απόδειξη πώς πονούν που βλέπουν της πολιτείας τη σαπήλα και της πατρίδας την καταφρόνια, και ο πόνος τους κάνει να γρεύουν ένα δυνατό γιατρικό μὲτρην έλπιδα πώς θα σώση αυτή την ατυχη χώρα από την παραλυσία που είχε δέργει.

Γι' αυτό ίσα ίσα — γιατί το παραδέχομαι πώς είναι καλοί πατριώταις και μου πονεί ή ψυχή μου να βλέπω το ζωντανό πατριωτισμό, που είναι σπανιώτατη άρετή σταίς ήμερχις μας, να χάνεται σ' ανώφελους αγώνες. Ενώ μπορούσε να σώσῃ την πατρίδα αύτην έπιανε αλλά στην ίδια δρόμο, — έσκεψηκα πώς είναι χρέος μου να τους πώ δυσλόγια.

Πρώτα πρώτα τους κάνω την παρατήρηση, πώς έκεινοι που γυρεύουν δε μπορεί να γίνη. Την αναβεωρήσι του Συντάγματος την έμποδίζει το Σύνταγμα. "Άν το παρατηρήσουν μὲ προσοχή, θά ίσσουν πώς είναι εύκολωτερό να περάσουμε τὰ Δαρδανέλλια και να πάμε στὴν Ησπήλαιο, παρά να πηδήσουμε τὰ παλούχια του ἄρθρου 107 και να φθάσουμε στὴν αναβεωρήσι. Θά μου πούν πώς υπάρχουν κι' αλλοι τρόποι. Τό ξέρω. Άλλα έκεινοι οι αλλοι τρόποι, η απὸ απάνου ή απὸ κάπου σπρωχθεῖν, θά μας κάψουν ἀνουκάτους κ' ή μεγάλη Δα-

σκάλα τοῦ κόσμου, μᾶς λέει πώς τὸ ἀνουκάτους απὸ τὸ σιάρχει τὸ ξέρει δικαίως, ἀλλὰ σὲ τὶ μπορεῖ νὰ τελειώσῃ δὲν τὸ ξέρει κανένας.

"Ας υποθέσωμες δύμας πώς δὲν υπάρχουν μήτε δυτικολίαις, μήτε κίνδυνοι, παρά πώς είνε βολετὸ μ' δλη τὴν τάξιν νὰ γίνη ἡ ἀναβεωρήσι τοῦ Συντάγματος. Τοὺς καλοὺς πατριώταις που τὴ ζητοῦν δὲν τους ρωτῶ τὶ μορφὴ σκέπτονται πώς πρέπει νὰ ξέρῃ τὸ νέο Σύνταγμα. Δὲν τους ρωτῶ ἀν στοχάζωνται πώς πρέπει νὰ τσεκουρωθοῦν τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ ἢ νὰ ψχλιδισθοῦν τὰ προνόμια τοῦ Βασιληᾶ. Καὶ δὲν τους ρωτῶ γιὰ τέτοια πράγματα, γιατὶ τὸ εἶπα καὶ τὸ ξαναλέω πώς είναι μάταιος αὐτὸς ὁ αγώνας που κάνουν ὥστε καὶ κάθε συζήτησι ἀνώφελη. Μόνο μιὰ ἐρώτησι μὲ βάζει ὁ πειρασμός νὰ τους κάμω. Καὶ θὰ τὸ ίδοιν πώς αὐτὴ ἡ ἐρώτησι ἔχει τὸν πρακτικὸ σκοπὸ νὰ τους πείσῃ πώς διαντανδεις πατριωτισμός τους χρεωστεῖ νὰ πιάσῃ ἀλλο δρόμο. Τοὺς ρωτῶ λοιπόν. Τὸ νέο Σύνταγμα που ζητοῦν τὸ θεμέλιο θὲ νάχη; Που θὰ στηρίξεται; Ἐπάνω σὲ τὶ θὲ νάνε στυλιωμένο; Τὸ Σύνταγμα που έχουμε τώρα είναι στηριγμένο ἐπάνω στὸν πατριωτισμὸ τῶν Ελλήνων. Αὐτὸ τὸ θεμέλιο του εἴσαι εἴσαι τὸ δημοκρατικὸ Σύνταγμα τῆς Τροίζηνος: «Τὴν πίστιν τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Κυβερνήτη, καὶ τὸν πατριωτισμὸ τοῦ κάθε Ελληνο».

Τὰ ίδια ἔλεγε καὶ τὸ Σύνταγμα του 1844 στὸ ἄρθρο 107. Δὲν είναι ζήτημα λοιπὸν πώς αὐτὸ τὸ θεμέλιο έχουν σκοπὸ νὰ βάλουν καὶ στὸ νέο Σύνταγμα, ἀφοῦ δχι μόνο τὰ δικά μας, παρὰ καὶ σποιας ξένης χώρας πάρουν τὸ Σύνταγμα τῆς γιὰ δόηγια τους, θὰ τὸ βροῦν στηριγμένο στὸν πατριωτισμὸ τοῦ λαοῦ. Καὶ τώρα ἀς μου κάμουν τὴ χάρι, δχι νὰ μου ἀποκριθοῦν φανερά — θεδες φυλάξοι! Δὲν είμαι σκανδαλιάρης — παρὰ νὰ βάλουν τὸ χέρι στὴν καρδιά τους καὶ νὰ ποῦν μονάχοι τους στὴ συνεδρία τους: υπάρχει ἔδω μέσα ζωντανὸς πα-

τριωτισμὸς γιὰ νὰ στηρίξουν ἐπάνω του τὸ νέο Σύνταγμα ποῦ γυρεύουν νὰ κάμουν;

Σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα δρίστε ἡ χρίσι ποῦ κάνων ἔγω ἀπὸ ἔκεινα που βλέπω: Στὰ 1864 πιθανὸ νὰ υπῆρχε «πατριωτισμὸς τῶν Ελλήνων» ἀφοῦ ἡ Έθνοσυνέλευσις ἐστήριξε ἐπάνω του τὸ ἔργο της. Σήμερα δύμας δποιος πῆ πως ἐ πατριωτισμὸς τῶν Ελλήνων στηρίζει τὸ Σύνταγμα, είνε τὸ ίδιο σὰν νὰ ἔλεγε πώς οἱ ἀγροφύλακες φυλάνε ἐνα περιβολεὶ ποῦ ὁ κάθε διαβάτης, σὰν τοῦ κάμη δρεξι, μταίνει μέσα καὶ δχι μόνο μαζεύει καρπούς, παρὰ καὶ ξύλα κόβει καὶ δένδρα ξερρίζωνε. Ἐγὼ αὐτὸ βλέπω πώς γίνεται μὲ τὸ Σύνταγμά μας, τὸ ἀφιερωμένο στὸν πατριωτισμό μας γιὰ νὰ τὸ φυλάχῃ.

Τὰ κόμματα τὸ πεδονοπατοῦν γιὰ νὰ πάρουν τὴν ἔξουσία. Υπουργεῖα καὶ Βουλατὲς ἀλλάζουν χέρι μὲ χέρι τὰ χρέη ποῦ τους δίνει τὸ Σύνταγμα. Ο βουλευτὴς δίνει τοῦ Υπουργοῦ τους νόμους, κι' ὁ Υπουργὸς δίνει τοῦ βουλευτὴ τὴ διοίκησι. Καὶ σὰν βάλετε στὸ νέο σας πώς διαλευτής, δηλαδὴ ὁ ἐπαρχιακὸς κομματάρχης, έχει στὰ χέρια του τὴ διοίκησι τῆς ἐπαρχίας του, καταλαβαίνετε τὶ κλωτσοβολιδ λαβαίνει τὸ ἄρθρο 3 του Συντάγματος, που λέει πώς δλοι οι «Ελληνες είμαστε ίσοι μπροστὰ στὸ νέρο.

Όλα τάλλα πᾶν μονάχα τους.

Θὰ μου πήγε πῶς αὐτὰ δὲν τὰ κάνει δλαδὲς, παρὰ τὰ κάμουν οἱ πολιτικοί.

Α πόκρισι. Σὲ τρίχι είμαστε διαιρεμένοι οἱ έλευθεροι «Ελληνες». Ή μά μερίδα είναι οἱ πολιτικοί, που τὰ κάμουν αὐτά. Ή δεύτερη μερίδα είναι οἱ θεσιθῆτες καὶ οἱ διάφοροι φαγάδες, που τὰ βρίσκουν δλαδὲς καὶ ἀγια σὰν τὰ κάμουν οἱ δικοί τους, καὶ χαλούν τὸν κόσμο ἀπὸ ταῖς φωναῖς γιατὶ τὰ βρίσκουν δλαδὲς καὶ μαρμαρά σὰν τὰ κάμουν οἱ ἀλλοι. Ή τρίτη μερίδα, που είναι δέκα φοραῖς μεγαλήτερη ἀπὸ ταῖς ἀλλοις δυσ, είναι ὁ κόσμος που δουλεύει, μὲ τὴν ἐπιστήμη του, μὲ τὸ ἐμπόριο του, μὲ τὴν τέχνη του, μὲ τὴν ἐργασία του. Αὐτὴ ἡ τρίτη μερίδα πονεῖ καὶ μαραίνεται που βλέπει τῆς πατρίδος τὰ χάλια. Άλλα δὲς έκει φύλανε δι πατριωτισμὸς τῆς — νὰ πονῇ καὶ